

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Kirkehistoriske excerpter : 1830

Citation: Kierkegaard, Søren: "Kirkehistoriske excerpter : 1830", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2011 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p1-txt-shoot-n1-2.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

P1:1:2

Historiske Oplysninger

om

Den danske Kirkes symbolske Bøger

af

Jac: Chr: Lindberg.

Kbh: 1830.

pag. 18. Fredrik d. 1 udskev d. 2 Juli en Herredag til Kiøbenhavn. 1530, hvor baade Prot: og Chatolik: skulde møde og disputere om Religionen. Fra Chat: Side manglede de Lærde og fik derfor 2 tydske Magistre, Dr. Stagefyhr og en anden anonymus.

pag. 19. Fra Ch: kom foruden Biskopperne og de tydske Dr. endnu: Carmelitermunken Lector Paul Eliesen Vendekaabe, Lector Christian Muus fra Aarh:., Mg: Jørgen Samsing, Cantor i Aarh:., Broder Johan Nielsen fra Fyen, Adzer Pedersen Cantor i Lund, Ulf, Joh: Wulf, Cannik i Ribe o: f: Fra Protest: Mg. Hans Tausen Sognepræst i Kiøb:., Peder Lorentsen, Frands Wormordsen, Ole Chrysostomus, Niels Mortensen og Johan Olsen Prædikantere i Malmøe, Johan Skjønning og Jørgen Jensen fr. Viborg; Morten Hegelund fr. Aalborg, Peder Thomsen og Peder Jensen fr. Saling, Niels Christensen Cabinetspræst hos Rigsraad Mogens Gjøre, Anders Liung fr. Landskrone, Christian Skrock f. Assens, Hans Nielsen f. Falsterbro, Thyge Christensen, Anders Madsen, Anders Nielsen og Hr. Jacob f. Ystad, Mads Jensen og Hr: Rasmus f. Trolleborg. – Hans Tausen overgav d. 9. Juli Troesbekjendelsen til Kongen, som bestod af 43. Artikler.^a

pag 32. Den augsburgske Confession blev oversat paa Dansk 1533 af Sadolin.

Vi [b] maae være i Besiddelse af det apostoliske Symbolum med Hensyn tilMeningen; thi 1) dersom een døbtes paa eet, en Anden paa noget andet, da vilde Menigheden vist have gjort Indsigelser, 2) vilde Kjetterne have gjort Indsigelser. Thi Kjetterne vilde vel ikke have tauget, naar man gjorde slige Forandringer, for at udelukke dem af Kirken.

Paa Troesbekjendelsen satte ogsaa de ældste

a De findes paa Latin og Dansk hosM. Wöldike »Confessio Hauniensis.« Haun: 1536. 4to. ogsaa i Mynters Danske Reformationshistorie 2 D. S. 109 følgende.

[b] Om det apostoliske Symbolum.

c Cyrilli opp: ed. Ant: Aug: Touttée Parisiis 1720 Folio p. 9. Procatechesis XII.

Menigheder stor Priis, hvilket sees af Cyril^c, hvor det forbydes at meddele endog Cathecumenerne Troesbekjendelsen før nogle faa Dage førend Daaben. Deraf kunne vi da ogsaa forklare os, hvorfor ingen skriftlige Optegnelser af Symbolet findes i den ældste Tid. Thi enten maatte de jo skrive for at belære ikke for at opbevare. Men de skreve jo blot for Chr., dem behøvede de altsaa ikke at lære deres Troesbekjendelse, og de tvivlede vel heller ei paa, at jo de Chr: nok bevarede deres Symbolum.

Man har imidlertid troet, at finde Troesbekjendelsen hos Kirkefædrene, og man anfører gjerne et Sted af Ireneus^d, men sammenligne vi hermed et andet Sted, saa see vi, at disse to Steder ere meget forskellige; at nu Hovedstykkerne i disse Ord maa have været i det apostoliske Symbolum, derom er ingen Tvivl, men at disse Ord skulde selv være Troesbekjendelsen, at den hos een Mand skulde være fremtraadt saa forskjellig, hvo vilde være saa taabelig, at troe det; da det dog er klart, at det kun er hans Hensigt, at minde Læserne om Troen, som de selv alle maatte kjende og nu i flere Ord at udføre enkelte Leed, som han her for sit Øiemed lagde og maatte lægge særdeles Vægt paa.

[d] Irenei Op. ed. Massuet lib 1. cap. 10 p. 48. lib. III. cap. IV. p. 178.

»Kirkefædrene anføre aldrig Troesbekjendelsen ordret, som de ansaae for aldeles overflødig, men beskrive den blot og udvikle enkelte Led, som de ville have lagt særdeles Vægt paa, og derved ofte forbigaae andre.« (pag. 63.)

Men skulde man kunne udlede Kirkens Troesbekjendelse af Ireneus etc, saa maatte man jo og kunne udlede vor Troesbek: af vore nyere Th: Skrifter. Men det kan man ei. Det oplyses med et Ex: af Grundtvig Søndags Bog 2 D. S. 441.

At der heller ei er skeet Forandringer ved dette Symbolum mod kjætterske Partier, see vi deraf, at de fE aldrig forvexle det niceænske Symbolum, som dog er opsat efter den apostolske Troesbekjendelse, med dette.

Man har paastaaet, at Dogmet om Chr. Nedfart til Helvede og er af senere Tilsætning, idet man sagde det fandtes ei i Cyrilli Catecheser over Symbolet. Men det er ikke sandt. Man har nemlig af den Grund nægtet det, fordi den Tale, som kaldes om de 10 Troessætninger (περι των δεκα δογματων) er deelt i mindre Afsnit som hver har en kort Overskrift fE om Korset, om Begravelsen o: s: v:, og her nu ikke findes nogen Overskrift om Nedfarten til Helvede. Men desuagtet handler Cyrill derom i Afsnittet »om Graven«. Man har nemlig sagt at dette Dogme er indflikket imod Apollinaristerne, som nægtede, at Chr havde en menneskelig Sjæl.

d. 21 Jan: 1530 udskev Carl Rigsdagen til Augsburg. Denne Rigsdag skulde aabnes d. 8 April; men Keiseren tøvde indtil d. 15 Juni. d. 14 Marts befalede Churf. af Sachsen L., Mel:, Justus Jonas og Bugenhagen at

[e] Om den augsburgske Confession.

opsætte inden 8 Dage Hovedsætningerne af Troen. d.
3 April reiste Churf: Johannes fr. Torgau ledsaget af
Churprindsen Hertugen af Lüneburg, Fyrsten af
Anhalt, Greven af Mansfeldt, flere Grever og Baroner
70 sachsiske Adelsmænd, af Justus Jonas, L. og
M.Luther blev tilbage i Coburg. d. 2 Mai holdt Churf. sit
Indtog i Augsburg, d. 12 Mai Landgreven af Hessen. d.
15 Junihenimod Aften kom Carl V.d. 25 Juni Kl. 3
Eftermid: forsamledes Stænderne i Capel-Gemakket i
det biskoppelige Palais her var Carl 5, Ferdinand, 3
Churf:, 3 Cardinaler, 4 Erkebisk., 15 Biskopper, 34
Fyrster, 19 Fyrsters Gesandter, 22 Rigsgrever, 45
Gesandter fra Rigsstæderne. Confessionen blev
forelæst af Dr. Beyer og varede omtrent i 2 Timer fra
Kl. 4.

Ende.